

Apoteket Svanen.

1650.

Inrättades i huset n:r 18 Svartmannagatan midt för Tyska brunn och kvarlåg på samma plats till dec. 1878.

Enligt bestämmelsen i privilegii-brevet af d. 27 april 1878 för apotekare Murray, — att inom 3 år från den dag han öfvertog apoteket, hafva förflyttat det till den del af Jakobs församling, som ligger norr om Jakobsbergsgatan — inreddes lokal för detsamma i huset n:r 63 Regeringsgatan, och öppnades apoteket efter föregående godkänd afsyning under namnet »Nya Svanen» d. 24 dec. 1878. Härifrån flyttades det åter d. 20 jan. 1908 till sitt nuvarande läge vid Stureplan i huset n:r 19 Birger Jarlsgatan.

Privilegiet är af amorteringsfonden inlöst med 45,000 kronor.

SCHEPS (SCHÖPS) CASPAR. Född i staden Levenberg i Schlesien.

Innehade sedan d. 11 juli 1642 apotek i Glückstadt, då han 1650 till drottning Kristina ingaf ansökan om tillstånd att med svärmor och svägerskor få öfverflytta till Sverige och i Stockholm anlägga ett nytt apotek, därvid åberopande sig på, att hans svärfader under sin tjänstgöring som pastor i Tyska församlingen i Stockholm varit såväl drottningens som änkedrottningens biktfader.

Med bifall härtill meddelade drottning Kristina d. 30 april 1650 Scheps privilegium å anläggande af ett apotek i staden (inom broarne), hvilket han s. å. under namnet »Svanen» inrättade i huset n:r 18 Svartmannagatan.

Utnämndes 1654 till hofapotekare hos konung Karl X.

Död 1654 i Stockholm genom olyckshändelse. Sjärlaringning d. 2 febr. 1655.

Gift 1650 med BRIGITTA ROTHLÖBEN, född d. 10 nov. 1626, död d. 16 april 1665, dotter till pastorn i Tyska församlingen i Stockholm, sedermera superintendenten i Hardsleben, magister JOHAN ROTHLÖBEN och BENEDICTA JOACHIMSDOTTER DANCKWARDT. (Efter Scheps död blef hon d. 13 jan. 1656 omgift med hofapotekaren SAMUEL ZIERVOGEL d. ä.)

Barn: CASPAR, född 1652, döpt d. 25 april, död ung; — ELISABETH BENEDICTA, född 1653 (?) gift 1) d. 20 nov. 1666 med handelsmannen DIEDRIK BURMEISTER, född . . ., död 1672. Själaräringning d. 2 och 16 april. 2) d. 30 april 1674 med guvernementssekreterare Blasius Ludvig Teppati, född . . . död d. 18 febr. 1676.

ZIERVOGEL, SAMUEL d. ä. Född d. 16 sept. 1616 i Mansfeld.

Föräldrar: Greflig skifferstigaren vid bergverken i grefskapet Mansfeld MARTIN ZIERVOGEL, född 15 . . ., död 1626 och MARGARETHA KRAFT, född . . ., död . . ., (lefde ännu 1672, bosatt i Eisleben).

Ägnade sig först åt studier, men ingick 1632 på apotekarbanan och erhöi i Eisleben sin första yrkesutbildning. Tjänstgjorde därefter å apotek i Halle, Leipzig och Dresden, från hvilken sistnämnda plats han 1647 mottog kallelse till hofapotekare hos änkedrottningen Maria Eleonora, som då vistades i Stettin, samt åtföljde änkedrottningen vid hennes öfverresa till Stockholm påföljande år.

Det synes hafva varit lika mycket en uppvaktandes som en apotekares ställning han intagit hos Maria Eleonora, ty dels fick han sig boställsvåning tilldelad på kungl. slottet, dels var han drottningen följaktig på alla hennes resor, och vid de tillfällena, då hennes residens var förlagdt till Svartsjö, Nyköping eller andra kungl. slott, tillhörde han städse hennes närmaste omgifning.

Den 20 juli 1649 hade han erhållit privilegium på inrättandet af ett femte apotek i Stockholm, hvaraf han dock aldrig begagnade sig, då han 1656 genom giftermål med hofapotekare Caspar Scheps' änka blef ägare af apoteket Svanen.

Af Tyska församlingen i Stockholm valdes han d. 18 mars 1668 till kyrkoföreståndare.

Död d. 29 jan. 1672 i Stockholm, begr. d. 23 febr. s. å. i Storkyrkan invid sin år 1665 aflidna andra maka.

Gift 1) d. 19 dec. 1650 med ABIGAIL KREIMER, född i Schleswig-Holstein, död 1652 i Nyköping.

Barn: En son, död strax efter födelsen.

2) d. 13 jan. 1656 med BRIGITTA ROTHLÖBEN, född d. 10 nov. 1626, död d. 16 april 1665, änka efter hofapotekare CASPAR SCHEPS.

Barn: JOHAN MARTIN, född d. 14 mars 1657, död d. 25 febr. 1701 i Reval. Med. d:r, lifmedikus, adlad d. 26 nov. 1698 med namnet ROTHLÖBEN. Utarbetade »Pharmacopea Holmien-sis», som i tryck utkom 1686; — SAMUEL, född d. 13 juni 1659, död strax efter dopet; — CHRISTIAN FREDRICH, född 1660, döpt d. 17 juni, död d. 2 juli 1696. Hofkonditor; — SAMUEL, född d. 1 nov. 1661, död samma dag; — CASPER, född 1663, döpt d. 20 april, död d. 21 febr. 1701. Hofapotekare (se under apoteket Kronan); — JOACHIM, född 1665, döpt d. 7 april, död i nov. 1710 i pesten. Hofkirurg, regementsfältskär vid Södermanlands regemente.

3) d. 22 jan. 1667 med JUSTINA SOPHIA JUNG, född d. 1 dec. 1646, död d. 14 jan. 1710, dotter till direktören MELCHIOR JUNG och SOPHIA LORENTZDOTTER STORMHATT. Justina Sophia Jung blef d. 10 dec. 1672 omgift med hofapotekare JULIUS FREDRICH FRIEDENREICH (se nedan).

Barn: SAMUEL, född d. 22 dec. 1669, död d. 24 dec. 1721, hofapotekare (se nedan).

FRIEDENREICH, JULIUS FREDRICH. Född d. 19 aug. 1643 i Eutin, Holstein.

Föräldrar: Geheimesekreteraren hos hertig Hans af Holstein-Eutin, furstbiskop af Lübeck, och kanonikus vid domkyrkan i Lübeck DANIEL FRIEDENREICH, född . . ., död d. 17 aug. 1645, och MARGARETHA BENTZEN, född d. 15 juni 1617, död d. 24 febr. 1681, omgift d. 26 juni 1660 med hofapotekare Christopher Heerfordt i Köpenhamn.

Blef vid 13 års ålder antagen till elev å styffaderns apotek och företog efter elevtidens slut en långvarig studieresa genom Tyskland till Ungern, hvarifrån han, utrustad som pilgrim. färdades genom Dalmatien till Venedig, Rom och Neapel. Fortsatte från sistnämnda stad sin resa öfver Tyrolen till

Strassburg samt vidare till Basel, Lyon och Paris. På styf-
faderns uppmaning återvände han 1668 till Köpenhamn och
hade under följande år anställning som provisor å apotek i
Kristiania.

Genom danske konungen Fredrik III:s bref af d. 25 sept.
1669 erhöill han privilegium å apoteket i Wiborg på Jutland
och innehade detta apotek till 1672, då han öfverflyttade till
Stockholm. Ingick s. å. äktenskap med Samuel Ziervogels d. ä.
änka och blef därigenom d. 10 dec. 1672 ägare af apoteket
Svanen i Stockholm.

Utnämndes 1683 till hofapotekare hos drottning Ulrika
Eleonora.

Död d. 21 juni 1691 i Stockholm.

Gift d. 10 dec. 1672 med JUSTINA SOPHIA JUNG, född d. 1
dec. 1646, död d. 14 jan. 1710, änka efter hofapotekare SAMUEL
ZIERVOGEL D. Ä.

Barn: MARGARETHA, född d. 25 aug. 1673, död d. 24 april
1748, gift 1) d. 19 juli 1689 med guvernementssekreteraren
JOHAN LUNDBERG, adlad NORDSKÖLD, född d. 25 juni 1654, död
d. 17 april 1713. 2) d. 9 juni 1719 med lagmannen SAMUEL
FLORIN, adlad BLOMFELT, född d. 20 aug. 1671, död d. 26 juni
1753; — SOPHIA JULIANA, född d. 29 juli 1675, död . . .; —
DANIEL, född d. 1 juni 1677, död d. 23 april 1698. Provisor; —
MELCHIOR, född d. 30 okt. 1678, död d. 1 maj 1751. Lagman
på Gottland med landshöfdings titel, adlad 1719; — JUSTINA
SOPHIA, född d. 26 juli 1681, död d. 13 nov. 1705, gift d. 8 febr.
1698 med DAVID KRAFFT, adlad VON KRAFFT, född 1655, död
d. 20 sept. 1724. Hofkonterfejare, erhöill 1720 hofintendents
n. h. o. v.; — ULRICA, född d. 10 jan. 1684, död d. 21 febr. 1715,
gift d. 10 maj 1700 med d. v. kapellmästaren ANDERS DÜBEN,
sedermera friherre och hofmarskalk VON DÜBEN, född d. 28
aug. 1673, död d. 23 aug. 1738; — JULIUS FREDRICH, född
1687, döpt d. 8 okt., död 1689.

ZIERVOGEL, SAMUEL d. y. Född d. 22 dec. 1669 i
Stockholm.

Föräldrar: Hofapotekaren SAMUEL ZIERVOGEL d. ä., född d.
16 sept. 1616, död d. 29 jan. 1672, och JUSTINA SOPHIA JUNG,
född d. 1 dec. 1646, död d. 14 jan. 1710.

Mottog sin första yrkesutbildning på styffaderns apotek Svanen och företog sedan en långvarig studieresa till Tyskland, Frankrike och Italien. Vid sin återkomst 1691 fick han öfvertaga apoteket Morianen i Stockholm, hvilket modern under hans bortvaro inköpt för hans räkning. Utnämndes d. 10 jan. 1702 till hof- och fältapotekare hos konung Carl XII, efter sin föregående år allidne halfbroder Casper Ziervogel, och måste i aug. s. å. på konungens befallning afresa till Polen, där denne med armén då befann sig, för att inträda i sin tjänst som fältapotekare. Åtföljde härefter armén under följande årens alla fälttåg, till dess han i slaget vid Poltava 1709 råkade i rysk fångenskap, hvori han, afförd till Moskva, kvarhölls hela sin återstående lifstid.

Vid moderns död 1710 inlöste han jämte en af halfsystrarna apoteket Svanen, samtidigt som han försålde apoteket Morianen till sin kusin Johan Julius Salberg.

Apoteket Svanen drefs genom provisorer till 1721 för hans räkning och därefter till 1724 för hans änkas. Äldste sonen tillöste sig då detsamma.

Död d. 24 dec. 1721 i Moskva.

Gift d. 28 april 1696 med ANNA BARBARA STRAUCH, född d. 27 juli 1679, död d. 22 juni 1749, dotter till kyrkoherden i Tyska församlingen i Stockholm, magister AEGIDIUS STRAUCH och ELISABETH BETZELIA. (Anna Barbara Strauch blef d. 17 nov. 1724 omgift med ämbets- och byggnadsborgmästaren i Stockholm JOEL VON BREHMER, född d. 7 april 1680, död d. 16 jan. 1751).

Barn: AEGIDIUS, född d. 28 mars 1697, död d. 28 juli 1741. Hofapotekare (se nedan); — JULIUS FREDRICH, född d. 29 nov. 1698, död d. 6 mars 1769. Rådman i Stockholm; — EN DOTTER, dödfödd d. 24 nov. 1699; — SAMUEL, född d. 26 dec. 1700, död d. 1 okt. 1739. Packhusinspektör i Stockholm; — JUSTINA SOPHIA, född d. 14 jan. 1702, död d. 25 okt. 1783, gift d. 13 febr. 1722 med e. o. hofpredikanten, kontraktsprosten och kyrkoherden i Delsbo OLOF NAUCLERUS, född d. 30 april 1675, död d. 10 juni 1732; — ELISABETH, född d. 12 dec. 1702, död d. 5 juli 1768, gift d. 15 okt. 1730 med styffaderns yngre bror, öfverauditören, sedermera häradshöfdingen CARL VON BREHMER, född d. 23 juni 1695, död d. 30 sept. 1742.

ZIERVOGEL, AEGIDIUS. Född d. 28 mars 1697 i Stockholm.

Föräldrar: Hofapotekaren SAMUEL ZIERVOGEL d. y., född d. 22 dec. 1669, död d. 24 dec. 1721, och ANNA BARBARA STRAUCH, född d. 27 juli 1679, död d. 22 juni 1749.

Blef student i Uppsala 1712 och idkade här en tid framåt akademiska studier. Ingick därefter på apotekarbanan och erhöll i Danzig en utmärkt god utbildning i yrket. Återkommen 1722 till Stockholm efter en tids vistelse i Tyskland, Sachsen och Schweitz, blef han d. 13 mars s. å. utnämnd till hofapotekare och öfvertog 1724 apoteket Svanen, som han inlöst af modern och syskonen.

Lifligt intresserad af naturvetenskapliga studier började han 1726 med tillhjälp af en till Sverige inflyttad släkting, Kraft, lägga grunden till de ansevärda och värdefulla zoologiska och mineralogiska samlingar han vid sin död efterlämnade, och som i arf tillföll den äldste sonen och efterträdaren å apoteket.

Död d. 28 juli 1741 i Stockholm.

Gift d. 8 maj 1726 med MARGARETHA ELISABETH RIBE, född 1706, döpt d. 31 juli, död d. 22 dec. 1743, dotter till öfverdirektören i kirurgiska societeten EVALD RIBE och AUGUSTA ELISABETH GRILL.

Barn: FREDRICH, född d. 21 juni 1727, död d. 26 sept. 1792. Hofapotekare (se nedan); — EVALD, född d. 23 sept. 1728, död d. 13 juni 1765. Vice bibliotekarie vid Uppsala universitets bibliotek och föreståndare för universitetets myntsamling. Höll offentliga föreläsningar i myntkunskap och erhöll på grund häraf 1758 professors titel; — SAMUEL, född d. 8 maj 1730, död d. 2 maj 1797. Med. dr. E. o. professor i anatomi vid Uppsala universitet; — ULRIKA ELEONORA, född d. 20 sept. 1732, död d. 4 aug. 1803, gift d. 20 okt. 1748 med justitieborgmästaren i Stockholm CARL FREDRIK SEBALDT, född d. 1 april 1713 i Moskva, död d. 19 okt. 1792. (S. var vid 1765 och 1771 års riksdagar talman i borgarståndet och undfick 1772, enligt ständernas beslut, justitiekanslars n. h. o. v.)

ZIERVOGEL, FREDRICH. Född d. 21 juni 1727 i Stockholm, döpt d. 23 juni på Karlbergs slott, hvarvid konung Fredrik I och hans gemål Ulrika Eleonora stodo fadder.

Föräldrar: Hofapotekaren AEGIDIUS ZIERVOGEL, född d. 28

mars 1697, död d. 28 juli 1741, och MARGARETHA ELISABETH RIBE, född 1706, döpt d. 31 juli, död d. 22 dec. 1743.

Erhöll i föräldrahemmet en synnerligen omsorgsfull uppfostran samt en omfattande och utmärkt undervisning. Fortsatte sina studier vid Uppsala universitet, där han flitigt och med stort intresse följde de föreläsningar, som höllos af de framstående vetenskapsmännen Carl von Linné och Gottskalk Wallerius. Han var äfven Linné följaktig på dennes 1741 företagna resa till Öland och Gottland.

Samma år undfick han, i sin egenskap af konungens gudson, af Fredrik I kungl. fullmakt som hofapotekare.

Sin farmaceutiska utbildning erhöll han först i Karlskrona under apotekaren, assessor Ferbers ledning samt därefter under flere års praktiska och teoretiska studier i utlandet. Vid sin återkomst till Stockholm 1751 öfvertog han d. 6 aug. s. å. apoteket Svanen, hvilket efter faderns död drifvits genom provisorer.

Genom sitt d. 25 jan. 1773 ingångna äktenskap med apotekare Jacob Barks änka blef han äfven ägare af apoteket Markattan i Stockholm. Han försälde därför påföljande år sitt förut innehafda apotek och öfvertog själf det senares skötsel. Redan 1776 öfverlät han apoteket Markattan på styfsonen Henrich Bark och bosatte sig på egendomen Jacobsberg, uppkallad efter dess förre ägare, apotekaren Jacob Bark, samt belägen vid Hornstull i Stockholm, hvilken egendom äfvenledes tillfallit honom vid hans giftermål. Här ägnade han sin tid åt att ordna, vårda och med stora kostnader tillöka de rika naturhistoriska samlingar, som han erhållit i arf efter fadern. De salar, hvori samlingarne voro inrymda, försågos med en vacker och dyrbar inredning. I sitt arbete härmed erhöll han verksamt bistånd af sin vän bergmästaren Johan Abraham Gyllenhaal, som själf var en ifrig samlare på detta område. Genom ett af dem gemensamt upprättadt gåfvobref af d. 18 maj 1783 erhöll K. Vetenskaps societeten i Uppsala hela Ziervogels naturaliesamling jämte en stor del af Gyllenhaals, samt af dem gemensamt en större boksamling, som hufvudsakligast bestod af naturvetenskaplig litteratur.

För att betrygga samlingarnes vård och underhåll skänkte de äfven ett kapital af 4613 rdr b:o, med hvars afkastning kostnaderna härför skulle bestridas. Då Vetenskaps societeten saknade lokaler till samlingarnas förvaring, inköpte G. en gård i Uppsala i afsikt att å tomten låta uppföra ett stenhus för

nämnda societets räkning. Vid hans död 1788 var blott en flygel färdig, som påföljande år togs i bruk sedan G:s arvingar öfverlätit hus och tomt i societetens ägo. Ziervogel flyttade då till Uppsala och var under sin återstående lefnad sysselsatt med samlingarnas uppsättande och vård.

Såsom en gärd af tacksamhet för den frikostiga gåfvan har Vetenskaps societeten lätit i sin stora sessionssal uppsätta de båda gifvarnes porträtt.

Kallades 1789 till ledamot af K. Vetenskaps societeten i Uppsala.

Vid utarbetandet af Pharmacopoea Suecica (Editio I), tryckt 1774 och utkommen påföljande år, erhöll Ziervogel af Collegium Medicum i uppdrag att tillika med apotekaren, assessor P. Chr. Schulzen pröfva de galeniska läkemedelskompositioner, som voro afsedda att införas i densamma.

Död d. 26 sept. 1792 i Uppsala.

Gift 1) d. 26 juli 1753 med HEDVIG ULRIKA THORSBERG, född 1731, döpt d. 5 nov., död den 11 mars 1758, begr. d. 17 april, dotter till köpmannen MATHIAS THORSBERG och HEDVIG CATHARINA NEUMAN.

Barn: CATHARINA ULRIKA, född d. 18 juni 1754, död d. 10 juni 1764; — DAVID FREDRICH, född d. 8 dec. 1755, död d. 22 nov. 1779; — SAMUEL, född d. 5 mars 1758, död efter några dagar.

2) d. 25 jan. 1773 med ANNA MARIA KJÖPKE, född 1730, död d. 17 maj 1787, dotter till bagaren HENRIK KJÖPKE och CATHARINA SMITT samt änka efter apotekaren JAKOB BARK. Det senare äktenskapet var barnlöst.

GÖRGES, FREDRICH DAVID. Född d. 16 jan. 1741 i Wismar.

Föräldrar: Borgaren JOACHIM HEINRICH GÖRGES och LOVISA PASSOU.

Sedan G. i födelsestaden inhämtat erforderliga förkunskaper, antogs han 1755 till elev å apotekare Frans Klindts apotek i Wismar, där han kvarstannade i sex år. Hösten 1761 reste han öfver till Stockholm och antog plats på apoteket Enhörningen därstädes. Tjänstgjorde utan afbrott å nämnda apotek, till dess han 1774 inköpte apoteket Svanen i Stockholm. Aflade d. 11 juni s. å. apotekarexamen och öfvertog apoteket, hvarå han d. 21 maj 1776 erhöll privilegium. Efter en femtioårig

verksamhet försålde han 1805 apoteket och drog sig tillbaka från yrket.

G. var en af stiftarne af apotekarsocieteten och utsågs 1782 att tillika med apotekare A. Ithimæus vara societetens ekonomiförvaltare.

Af Collegium Medicum erhöll han 1778 i uppdrag att jämte hofapotekare Georg Eberhard Georgii utföra en del pröfningar och praktiska försök med läkemedelsblandningar, afsedda att intagas i den under utarbetning varande farmakopén — Pharmacopoea Suecica, Editio II.

Död d. 4 febr. 1818 i Stockholm.

Gift 1) d. 6 okt. 1775 i Stockholm med CHARLOTTA GERTRUD WILCKE, född d. 3 juli 1740, död d. 21 dec. 1794, dotter till kyrkoherden i Tyska församlingen därstädes SAMUEL WILCKE och ANNA SCHÉLE.

Barn: CARL FREDRIK, född d. 11 maj 1778, död d. 28 juli 1843. Apotekare i Uppsala.

2) d. . . . 1796 med ULRIKA SOPHIA HEGARDT, född 1766, död d. 25 dec. 1842, dotter till grosshandlaren JAKOB HEGARDT och BRITA CATHARINA ARNBERG.

Barn: BRITA SOFIA CHARLOTTA, född d. 25 maj 1797, död d. 31 maj 1802; — PER DAVID, född d. 3 mars 1799, död d. 6 febr. 1869. Bokhållare i riksbanken; — CAROLINA FREDRIKA, född d. 15 juni 1800, död d. 30 maj 1802; — JACOBINA FREDRIKA, född 1801, död d. 1 juni 1802.

GÖRANSSON, CARL. Född d. 9 aug. 1782 i Askersund.
Föräldrar: Handlanden och rådmannen därstädes GÖRAN BERG, född d. 13 aug. 1744, död d. 25 jan. 1805, och hans första hustru BRITA CHRISTINA STARK, född d. 31 aug. 1750, död d. 13 febr. 1790.

Efter enskild undervisning och ett års skolgång intogs han 1795 i Strängnäs gymnasium, hvilket han tillhörde till 1797 års utgång. Blef då elev på apoteket Kronan i Stockholm och aflade efter fyra års elevtid farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde 1802—03 på apoteket Hjorten i Stockholm och inskrefs sistnämnda år som student vid Uppsala universitet, där han under två terminer idkade naturvetenskapliga studier samt öfvade sig i kemiska laborationer. Återvände till Stockholm och antog 1804 plats å apoteket Korpen samt aflade 1805

apotekarexamen. Tillträdde s. å., efter afslutadt köp, apoteket Svanen i Stockholm och var innehafvare därpå till 1831, då han öfverlät apoteket på sin måg, apotekare C. O. UTTERSTRÖM.

Utsågs 1809 till ledamot af apotekarsocietetens direktion, var societetens kassaföreståndare 1816—21 samt dess ordförande 1821—28. Erhöll 1823 assessors n. h. o. v. och kallades 1824 till ledamot af Svenska läkarsällskapet.

Såsom societetens ordförande arbetade han med kraft och intresse för att höja apotekarkåren och befästa dess anseende såväl socialt som ekonomiskt. Särskildt var det på grund af hans ifriga bemödanden och genom det vackra föredöme han gaf med sin donation på 3,000 rdr b:o, som apotekarsocietetens kassafond 1821 på frivillighetens väg kom till stånd.

Hufvudändamålet med denna fond, som aldrig fick rubbas, var att af räntemedlen å densamma utdela tvenne stipendier till farmacie studiosi, och såmedels bereda dem tillfälle att vid något af rikets universitet idka fortsatta studier. Det härefter återstående beloppet skulle användas dels till upprättandet af ett societetens bibliotek, dels till understöd åt behöfvande yrkesmedlemmar och deras familjer.

Som mål för sina sträfvanen hade G. satt införandet af en ordnad farmaceutisk undervisning vid ett särskildt härför inrättadt läroverk, afskaffandet af apoteksprivilegiernas säljbarhet samt ett genom nya och ändrade författningar bättre ordnad apoteksväsen. Hans 1828 till Kungl. Maj:t ingifna förslag, afseende permanent farmaceutisk undervisning och afskaffande af privilegiernas säljbarhet, vunno icke vare sig K. sundhetskollegii eller societetens understöd, i anledning hvaraf han s. å. afgick från ordförandeposten.

Företog studieresor: 1822 till Berlin och en del platser i norra Tyskland samt sedermera till Petersburg, särskildt i afsikt att erhålla kännedom om apoteksväsendets ordnande i skilda länder.

Utom sin donation 1821 af 3,000 rdr b:o till apotekarsocietetens kassafond öfverlämnade G., enligt testamentarisk bestämmelse af d. 23 dec. 1843, till prins Carls uppfostringsanstalt för vanvårdade barn 1,000 rdr b:o (att lägga till en af honom förut lämnad gåfva på samma belopp) samt till fattigkassan i Askersund 500 rdr s. m.

Död d. 9 maj 1844 i Stockholm.

Gift d. 9 aug. 1806 i Stockholm med PETRONELLA GILLBERG,

född d. 14 maj 1788, död d. 18 juni 1846, dotter till ägaren af apoteket Korpen i Stockholm, assessor PEHR GILLBERG och ANNA CHARLOTTA LINDEMAN.

Barn: EMILIA MARGARETA CHARLOTTA, född d. 1 aug. 1807, död d. 11 nov. 1888, gift 1) d. 14 febr. 1824 med klädeshandlaren PEH ADOLF SPRINCHORN, född d. 14 jan. 1790, död d. 25 okt. 1845. 2) d. 3 dec. 1848 med 1:ste expeditionssekreteraren m. m. CARL MAGNUS ÅHMAN, född d. 3 dec. 1797, död d. 26 okt. 1861; — CAROLINA, född d. 13 juni 1809, död d. 12 juli 1858, gift d. 9 aug. 1831 med apotekaren CARL OLOF UTTERSTRÖM, född d. 28 jan. 1805, död d. 21 nov. 1883; — CARL, född d. 12 dec. 1811, död d. 16 april 1865. Klädesfabrikör; — PER RUDOLF, född d. 13 maj 1813, död d. 13 april 1871. Godsägare; — ALBERT VICTOR, född d. . . . okt. 1815, död d. 10 dec. 1816.

Af sina samtida inom kåren vann G. ej den förståelse han hade räknat på. De reformer han arbetade för äro dock numera genomförda och G:s förtjänster om yrket till fullo uppskattade. Ett porträtt af honom, utfördt i olja, har af apotekarsocieteten uppsatts i dess lokal.

UTTERSTRÖM, CARL OLOF. Född d. 28 jan. 1805 i Piteå.

Föräldrar: Bataljonsläkaren, sjukhusläkaren i nämnda stad ANDERS UTTERSTRÖM, född d. 30 jan. 1771, död d. 8 juli 1819, och SARA CATHARINA DEGERMAN, född 1775, död d. 30 juli 1816.

Afslutade 1820 sina skolstudier vid Piteå läroverk och antogs följande år till elev å apoteket Svanen i Stockholm, där han d. 15 okt. 1824 undergick farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde fortfarande å samma apotek till 1829, aflade 1830 apotekarexamen samt inköpte och tillträdde 1831 apoteket Svanen, hvarå han först d. 6 aug. 1846 undfick privilegium.

Hans affärsställning nödgade honom 1851 att på 10 år utarrendera apoteket till apotekarne J. I. Asklöf och J. J. Braconnier, med rätt för dem att under arrendetiden tillösa sig det samma. Detta ägde äfven rum 1860.

Tillhörde apotekarsocietetens direktion 1840—51 och var under denna tid societetens ordförande 1842—43.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1842.

Efter afträddandet af apoteket var U. några år fortfarande bosatt i Stockholm, men flyttade sedermera till Gäfle.

Död d. 21 nov. 1883 därstädes.

Gift d. 9 aug. 1831 i Stockholm med CAROLINA GÖRANSSON, född d. 13 juni 1809, död d. 12 juli 1858, dotter till apotekaren, assessor CARL GÖRANSSON och PETRONELLA GILLBERG.

Barn: CARL WILHELM, född d. 7 juni 1832, död d. 26 jan. 1879. Landtbrukare; — CAROLINA PETRONELLA, född d. 6 sept. 1833, död d. 3 juli 1905, gift d. 14 aug. 1854 med godsägaren WILHELM ELFSTRAND, född d. 13 dec. 1826, död d. 19 juli 1899; — EUGENIA CATHARINA, född d. 8 maj 1835, död d. 10 okt. 1893; — GÖRAN GOTTFRIED, född d. 21 juli 1836, död d. 4 aug. 1877. Sjökapten.

ASKLÖF, JONAS ISAK. Född d. 10 febr. 1814 i Norrköping.

Föräldrar: Fabrikören och handlanden därstädes NILS MÅRTEN ASKLÖF, född d. 27 nov. 1781, död d. 11 nov. 1853, och CHARLOTTA ÅHMANSSON, född d. 16 mars 1797, död d. 16 nov. 1853.

Efter skolstudier vid födelsestadens läroverk antogs han d. 1 okt. 1830 till elev å apoteket Kronan därstädes och undergick d. 22 nov. 1834 farmacie studiosi-examen. Fortsatte sin tjänstgöring å samma apotek till sept. 1838, aflade d. 23 mars 1842 apotekarexamen och erhöll d. 1 sept. s. å. anställning å apoteket Lejonet i Stockholm, där han tjänstgjorde till d. 1 juli 1850.

Gemensamt med apotekare J. J. Braconier afslöt han s. å. öfverenskommelse med apotekare C. O. Utterström om arrende af apoteket Svanen i Stockholm på tio år från 1851 års början. År 1860 inköpte de tillsammans apoteket. Privilegiet därå utfärdades för Braconier, till hvilken A. i april 1862 afyttrade sin hälft.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet från 1850 och dess skattmästare 1865—88. R. V. O. 1884.

Död d. 1 febr. 1889 i Stockholm. Ogift.

Inom Svenska läkarsällskapet, där han i 23 år beklädde posten som sällskapets skattmästare, var han högt uppburen. I den minnesruna öfver honom, som finnes införd i sällskapets förhandlingar (för år 1889 sid. 209), framhålles den »trohet och kärlek, hvarmed han skött sitt kall». Ett erkännande åt hans då 20-åriga verksamhet som skattmästare gafs honom

på hans 70-årsdag, då vänner inom läkarsällskapet genom en deputation af dess ämbetsmän tillställde honom en välkomma af silfver jämte en tacksamhetsskrivelse från sällskapet.

Den nämnda minnesrunan slutar med följande ord: »Han var i vissa hänseenden ett original, men ett af de älskliga. Förändringar tyckte han ej om, men äfven reformförslag kunde ej rubba det milda leendet och det människovänliga sinnet, som stundom frestade honom att beröfva sig själf för att hjälpa andra. Många hade äfven att tacka honom för hjälp.»

BRACONIER, JEAN JAQUES. Född d. 22 aug. 1818 i Malmö.

Föräldrar: Bataljonsläkaren vid Skånska dragonregementet JEAN JAQUES BRACONIER, född d. 23 maj 1779, död d. 9 maj 1829, och CHARLOTTA SOFIA BEIJER, född d. 5 aug. 1785, död d. 2 sept. 1862.

Antagen 1830 till elev å apoteket i Trelleborg undergick han d. 21 maj 1836 farmacie studiosi-examen å apoteket Lejonet i Malmö. Tjänstgjorde 1837—39 å apoteket Gripen i Nyköping samt 1840 å apoteket Lejonet i Stockholm. Aflade d. 8 dec. 1841 apotekarexamen och förestod 1842—50 Serafimerlasarettets apotek. Arrenderade från 1851 tillsammans med apotekaren J. I. Asklöf på tio år apoteket Svanen i Stockholm, med rätt för dem att under aftalade tiden inlösa detsamma, hvilket de 1860 äfven gjorde. Privilegium för B. utfärdades d. 26 okt. sistnämnda år. Blef i april 1862 ensam ägare af apoteket, sedan J. I. Asklöf till honom försålt sin andel, samt erhöi d. 16 nov. 1874 tillstånd att inrätta ett medikamentsförråd vid Gustafsberg å Värmdön.

I juni 1876 afsade han sig privilegiet å apoteket Svanen, och godkände Kungl. Maj:t d. 9 nov. 1877 afsägelsen, hvarefter han i dec. 1878 afträdde apoteket. Jämte apoteksrörelsen bedref han en omfattande droghandel och förvärfvade sig däri-genom en afsevärd förmögenhet.

Kallades 1865 af K. sundhetskollegium till ledamot i kommittén för utarbetande af Pharmacopoea Suecica, Editio VII, samt i kommittén för utarbetande af ny laborationstaxa till nämnda farmakopéedition. Sistnämnda uppdrag afsade han sig inom kort på grund af irakad sjukdom.

Utsågs 1869 till ledamot i kommittén för utarbetande af ny veterinärfarmakopé.

Ledamot af apotekarsocietetens direktion 1862—63 och societetens ordförande 1863—78. Ledamot af styrelsen öfver farmaceutiska institutet 1858—78.

Vice ordförande i styrelsen öfver amorteringsfonden för apoteksprivilegier 1874—79.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1861. R. V. O. 1867.

Lifligt intresserad för yrkets utveckling och framåtskridande var han särskildt verksam för åstadkommande af fonden till inlösande af de säljbara apoteksprivilegierna, och under den långa tidrymd han tillhörde farmaceutiska institutets styrelse, arbetade han med mycken ifver på förvärfvandet af examensrätt åt institutet samt för statens fullständiga öfvertagande af undervisningen.

För tekniska förbättringars införande å apoteken arbetade han såväl genom att själf konstruera eller förbättra apparater, som ock genom meddelanden i fackpressen rörande frågor af farmaceutisk-teknisk art.

Till Stockholms nation vid Uppsala universitet donerade B. 1885 ett belopp af 1,000 kronor, att under benämning »Emil Braconiers stipendium» hugfästa minnet af hans s. å. som student af lidne son.

Död d. 22 juni 1891 i Stockholm. Jordfästningen ägde rum i Storkyrkan d. 27 juni, hvarefter kistan nedsattes i familjegravven å Stockholms nya kyrkogård.

Adoptivbarn: EMIL VERNER, född d. 6 sept. 1861, död d. 18 sept. 1885. Student af Stockholms nation vid Uppsala universitet; — JEAN EUGÈNE, född d. 30 aug. 1866. Vistas i Campello, Mass. Norra Amerika.

Genom den obestridda förmåga och de utmärkta insikter Braconier besatt, vann han allmänt sina yrkeskamraters förtroende, hvilket äfven framgick af de många uppdrag och förtroendeposter, som han fick sig tilldelade. Ett vackert erkännande af det sätt, hvarpå han ledde societetens förhandlingar, gafs honom 1878 vid hans afgang från ordförandeplatsen. I årsberättelsen för 1879 anföres om honom, att han under den långa tid han varit societetens ordförande »städse med lugn och oveld ledt förhandlingarne, samt med sin erfarenhet och klara omdöme varit societeten och apotekaryrket till stort gagn». Den nyvalde ordföranden framförde därför å societetens väg-

nar till honom »dess tacksamhet och erkänsla, för allt hvad han uträttat».

I apotekarsocietetens porträttsamling af framstående och bemärkte män inom apotekarkåren intager Braconiers i olja utförda bild den plats, hvaraf han gjort sig väl förtjänt genom allt det arbete han utfört i kårens och yrkets tjänst och till dess bästa.

MURRAY, JOHN AXEL GEORG. Född d. 5 aug. 1841 i Säter.

Föräldrar: Postmästaren JOHAN JACOB MURRAY, född d. 24 okt. 1800, död d. 20 juli 1870, och ANNA MARIA JULIA KRAMER, född d. 15 nov. 1799, död d. 31 juli 1854.

Antogs d. 26 juli 1855 till elev å apoteket i Hedemora och aflade d. 17 dec. 1860 farmacie studiosi-examen. Var fortfarande under en kortare tid anställd å nämnda apotek samt å apoteket i Falun till sept. 1863, då han höstterminen s. å. inskrefs vid farmaceutiska institutet. Under sin studietid blef han d. 1 april 1864, när en amanuens i kemi för första gången anställdes vid institutet, antagen därtill, och innehade han denna befattning till d. 1 okt. påföljande år.

Efter d. 29 maj 1867 aflagd apotekarexamen tjänstgjorde han till sept. 1870 å apoteket Enhörningen i Göteborg och till april 1873 å apoteket Kronan i Uppsala samt därefter ånyo å förstnämnda apotek till d. 1 juni 1878.

Erhöll d. 27 april 1878 personligt privilegium å apoteket Svanen i S:t Nikolai församling, Stockholm, med skyldighet för honom att inom tre års tid från tillträdesdagen hafva förflyttat detsamma till den del af Jacobs församling, som ligger norr om Jacobsbergsgatan. Öppnade apoteket d. 24 dec. 1878 i huset n:o 63 Regeringsgatan, hvarifrån han d. 20 jan. 1908 flyttade det till dess nuvarande läge, n:o 19 Birger Jarlsgatan, vid Stureplan. Erhöll d. 1 jan. 1879 förordnande att tillhandahålla medikamentsförrådet i Gustafsberg.

Apotekare Murray har nedlagt ett betydande arbete i sin kårs tjänst. Ledamot af apotekarsocietetens direktion 1883—96, societetens kassaföreståndare 1896—1908, ett uppdrag som han kraftfullt och målmedvetet fullföljde. 1884—1906 var han revisor af medicinaltaxorna och lade härunder grunden till apotekarsocietetens taxa å icke officinella läkemedel. Utsågs 1900

till ledamot af den kommitté, som utarbetade nya grunder för apoteksvarors taxering. I styrelsen för apotekarkårens lifränte- och pensionskassa blef han ledamot 1888, och 1893 inträdde han i styrelserna öfver båda amorteringsfonderna för apoteksprivilegier. Jämte professor N. L. Stahre och apotekare R. R. A. Lehman var han 1896 och 1902 kontrollant vid ombyggnadsarbeten å farmaceutiska institutet. I styrelsen för detta institut var han ledamot 1892—1900.

Äfven i farmaceutiska föreningen har han utöfvat en framgångsrik verksamhet och i sin egenskap af föreningens kassaförvaltare 1879—86 arbetade han med aldrig sviktande energi på förbättring af kassans ställning genom att införa reda och ordning vid alla inbetalningar och genom förvärfvande af nya medlemmar. Vid hans afgang tillhörde också med få undantag Sveriges samtliga farmaceuter föreningen, hvars tillgångar under hans förvaltning ökades med öfver 23,000 kronor.

Ledamot af Jakobs församlings kyrkoråd från 1895 och af kyrkofullmäktige från 1900. Var 1895—1905 ledamot af församlingens skolråd och af öfverstyrelsen för Stockholms stads folkskolor.

Företog utrikes studieresor: 1873 till Tyskland och Österrike, 1880 till Holland, Belgien, Frankrike och England samt 1902 till Abo, Helsingfors, S:t Petersburg och Moskva.

Har af trycket utgifvit en del uppsatser och artiklar i fackpressen, hvarjämte han uppsatt och utgifvit ett antal synnerligen betydelsefulla »Tabeller för apoteksvarors taxering», Stockholm 1902—1905.

Donationer: d. 5 aug. 1901 25,000 kronor till staden Säter; d. 24 dec. 1903 5,000 kronor till farmaceuternas sjukkasse och 5,000 kronor till Norra frivilliga arbetshuset, som 1796 stiftats af hans farfader, dåvarande kyrkoherden i Jakobs och Johannes församling, sedermera biskopen i Västerås, Gustaf Murray.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1879.

R. V. O. 1898. R. N. O. 1907.

Gift d. 25 febr. 1882 med HILDA CHRISTINA COLLIJN, född d. 27 april 1845, dotter till rådmannen WILHELM GABRIEL COLLIJN och ANNA SOFIA TÖRNBERG.

Barn: GERDA ANNA KRISTINA, född d. 10 dec. 1884, gift d. 30 maj 1908 med intendenten vid intendenturkåren SVEN ALFRED VON HEIJNE, född d. 20 nov. 1881.

Apotekare Murrays energiska och betydelsefulla arbete till

sin kärs och sitt yrkes bästa har bland alla dess medlemmar rönt det lifligaste erkännande.

Bland uttrycken härför må framhållas, att han 1894 kallades till hedersledamot af farmaceutiska föreningen, samt att apotekarsocieteten vid sitt allmänna sammanträde i sept. 1909 beslöt att låta utföra hans porträtt i olja att uppsättas bland den svenska farmaciens öfriga märkesmän, och aftäcktes detta under societetens årssammankomst 1910. Vid samma tillfälle beslöt societeten afsätta ett belopp af 5,000 kronor till en fond, bärande hans namn, öfver hvars användande han själf äger att bestämma.